

Бойко Т. Г., магістр

Українська інженерно-педагогічна академія

Мироненко В.П. доктор архітектури,
професор

*Харьковский государственный технический
университет строительства и архитектуры*

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМОУТВОРЕННЯ ЖІНОЧОГО ОДЯГУ В УМОВАХ ТОТАЛІТАРНОГО РЕЖИМУ

Анотація. У статті описується вплив тоталітарного режиму на зміни в одязі жінок Німеччини періоду 30 – 40 років.

Ключові слова. Тоталітарний режим, жіноча мода

Аннотация. Бойко Т. Г., Мироненко В.П. Особенности формообразования женской одежды в условиях тоталитарного режима. В статье описывается влияние тоталитарного режима на изменения в одежде женщин Германии периода 30 – 40 лет.

Ключевые слова. Тоталитарный режим, женская мода

Abstract. Boyko T.G., Mironenko V.P. Feature of formation of womanish clothes in the conditions of the totalitarian mode. The article describes the influence of the totalitarian regime to changes in women's clothing in Germany period 1930 – 1940.

Key words. Totalitarian regime, women's fashion

Надійшла до редакції 27.05.2010

© Бойко Т. Г., Мироненко В.П., 2010

Постановка проблеми. Мода – це течія невідомих подій, які формуються певними обставинами. Не знаючи моди минулого, ми не зможемо будувати моду майбутнього, адже все нове – це відгуки минулого. Знаючи як формувалася мода в умовах тоталітарної держави ми зможемо скласти уявлення про життя жінок періоду 30-40 рр.

Робота виконана відповідно до плану науково – дослідної роботи кафедри технології легкої промисловості Української інженерно – педагогічної академії.

Зв'язок роботи з науковими програмами. Дослідження проведено в рамках науково – дослідних розробок, що реалізуються відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 20 січня 1997 «Про першочергові заходи щодо розвитку національної системи року № 37 дизайну та ергономіки і впровадження їх досягнень у промисловому комплексі, об'єктах житлової, виробничої і соціально – культурної сфер».

Аналіз останніх досліджень і публікацій по темі свідчить про зростаючий інтерес сучасних досліджень до проблем моди та одягу взагалі в різні періоди часу. Представляє інтерес розглянути передумови виникнення і розвитку жіночої моди саме в даний період.

Мета роботи. У даній роботі переслідувалась мета показати, як певні події впливають на формування моди.

Результати роботи. У 1930-1938 роках мода характеризувалася жіночністю, а в самому одязі панували м'які фігури. Але на початку Другої світової війни, у 1938 році, в моді почали з'являтися більш сувора, майже військова лінія моди. В жіночому одязі почали підкреслюватися плечі, які доповнювалися розпущеним волоссям. Одночасно зменшувалася й довжина спідниці, тепер вони доходила до коліна. Плісировані спідниці та спідниці дзвіночком витіснили спідниці, які щільно облягали стегна. В умовах, коли в моделях одягу були розширені плечі, дана модель виглядала менш жіночною, але більш мужньою.

Під час Другої світової війни розвиток моди було зупинено, але в 1939 році в моді ще переважали наступні тенденції:

- брюки та футболками з фланелі;
- в візерунках тканин переважають полоси, клітинки та ромби;
- драпіровані купальники та перші жіночі роздільні купальні костюми з двох частин, так звані «Rayonjersey»;
- одяг бежевого та бамбукового кольорів з кораловими прикрасами які доповнювалися білими капелюхами;
- безрукавки, на яких нерідко вишивалася монограма;
- шорти для морських прогулянок та відпочинку;
- вечірні сукні з хлопку, який нерідко пропечатаний як полотно для носових хустинок;
- шотландські капелюшки;
- спортивний одяг на вечір – полотняний одяг не рідко

- мав комплект з двох спідниць різної довжини;
- одяг а-ля маленька дівчинка, зародження стилю бебі-доллс;
  - наряди, жилети та сорочки, зшиті з двох рідних матеріалів;
  - в жіночих костюмах акцент робився на плечах, спідниці залишалися більш короткими та облягаючими;
  - поява в нарядах воєнних та солдатських тем. [1]

Недостатність матеріалу в роки Другої світової війни змушував створювати більш практичний та простий одяг. В більшості випадків жінки були своїми ж власними стилістами. В цілях економії матеріалу продовжували розвивати тенденцію, яка з'явилася на початку війни: плечі продовжували залишатися широкими, в той час як спідниці короткими та тісно облягаючими, виникало враження непропорційності. Але тепер одяг мав слугувати не прикрасою, а повинна бути направлена на досить практичну ціль. Жіночі костюми в багатьох випадках почали нагадувати чоловічі. Жакети від подібних костюмів були майже однаковими як для чоловіків, так і для жінок. Відмінності були мінімальні. Плечі були широкими, манжети підкреслювали «нову діловитість». Відмінність проявлялася лише в тому, як сильно були приталені чоловічі та жіночі жакети. [2]

В 1939 році в моду ввійшов силует «а-ля дівчинка». Цей стиль був більше свіжим та новим, ніж мода попередніх років. В цьому стилі одягу використовувалась тканина кольору морської хвилі, а також тканини з ромбами, полосами та плямами. Загальний образ доповнювався білими блузами та капелюшками, які дуже нагадували шкільні, накидками, рюшами, бантами з тафти, білими шарпетками. Іншими відмінними ознаками «а-ля дівчинка» стали нижні спідниці з тафти, вишивки, тісні куртки, а також майже обов'язкові білі манжети та комірці. Тонкі талії підкреслювалися паском, що знову ж надавало подібному вбранню жіночності. Вечірні сукні стали закритими. Їх робили з темного матеріалу. Зазвичай конструкцію подібних суконь доповнювали великими комірами. [3]

По мірі продовження війни з моди почали зникати прикраси та оздоблення вбрання. Силует з широкими плечима являв яркий контраст з тісними короткими спідницями, чия ширина була на стільки мінімальною, щоб можливо було більш менш нормально рухатися. Єдиним жіночним атрибутом в даному костюмі, які все більше і більше починали нагадувати чоловічі, залишалися талія та кромка спідниці, яка давала змогу бачити жіночі ноги.

В якості заміни традиційним панчохам косметична промисловість пропонувала спеціальний кольоровий крем, який наносився на ноги, даючи видимість наявності панчіх. Щоб зобразити шов на подібній панчосі нерідко використовувався олівець для брів. В моду також ввійшло взуття на дерев'яній підшві. [1]

Висновок. В часи тоталітарної держави, в умовах наближення, жінки не припиняли навіть й

тоді слідкували за собою та намагалися виглядати гідно. У зв'язку з браком матеріалів жіночі костюми почали зменшуватися у розмірах, а суворі умови тоталітарного режиму змушували їх вдягатися у більш мужній та стримані костюми.

Подальші напрямки дослідження – більш глибокий та детальний аналіз жіночої моди періоду тоталітарного режиму.

Література:

1. Васильченко А.В. Мода и фашизм. Издательский дом «Вече». М., 2009. 279с.
2. Зелинг Шарлота. Мода. Век модельеров. 1900-1999
3. Моссе Джорж. Нацизм и культура. Идеология и культура национализма. – М.: Центрполиграфиздат, 2003
4. Мода и стиль. Современная энциклопедия. – М: Аванта+, 2002